Jyotírúpeṣvaram etc. 95 (fol. 218[a]). Vyáseṣvaram. Vyása quum Váráṇasiae summum esse deum Vishṇum declarasset, manus ejus laeva subito torpuit, neque ante soluta est, quam Vishṇu auctore Ṣivam precibus (Vyásáshṭaka) celebrasset. 96. Jam inde ab eo tempore Vyása Ṣivae cultor evadit, et discipulos cerimonias et res sacras Váráṇasiae faciendas edocet. Idem quum stipe non accepta Káṣím exsecravisset, a Ṣiva expulsus, urbis confinium nisi octavo et decimo quarto uniuscujusque mensis die non intrabat. 97. Káṣílingávalí. 98. De die festo, quo Ṣiva, relicto (Chaitraṣuklatrayodaṣyám) Mandara monte, urbem intravit (Ú'rjaṣuklapratipadi). De Kukkuṭamaṇḍapae (olim Muktimaṇḍapae appellati) origine. 99. Viṣveṣalingam. 100. Anukramaṇikádhyáyas.

Librum serae originis esse puto, eodem fere tempore atque Brahmavaivartapuráṇam scriptum. Verborum artificia et ambiguitates, quibus capita nonnulla abundant, in nullo alio Puráṇa me legere memini. Specimini haec erunt: Cap. I. (नारदो विंध्यं ददर्श) रसालयं रसालैस्तैरशोकैः शोकहारिणं । तालैस्तमालैर्हिंतालैः शालैः सर्वत्र शालितं ॥ ८॥ खपुरैः खपुराकारं श्रीफलं श्रीफलैः किल । गुरुश्रियं त्वगुरुभिः कपिपिंगं कपित्थकैः ॥ ९॥ वनश्रियः कुचाकारैर्लकुचैश्च मनोहरं । सुधाफलसमारंभिरंभाभिः परिभासितं ॥ १०॥ सुरंगैश्चापि नारंगै रंगमंडपवच्छ्रियं । वानीरैश्चापि जंबीरैर्बीजपूरैः प्रपूरितं ॥ ११॥ अनिलालोलकंकोलवल्लहल्लीसकापितं । लवलीलवलीलाभिर्लास्यलीलालयं किल ॥ १२॥ Cap. V. नरो न रोगी यदिहाविहाय सहायभूतां सकलस्य जंतोः । काशीमनाशीः सुकृतैकराशीमन्यत्र यातुं यततां न चान्यः ॥ १७॥ वित्रस्तपापां त्रिदशैर्दुरापां गंगासदापां भवपाशशापां । शिवाविमुक्तामसृतैकशुक्तिं मुक्ता विमुक्तां न परित्यजंति ॥ १८॥ Cap. XLIII, 19. नागा नागांसि चक्रुश्च तस्य नागबलीयसः । दनुजा मनुजाकारं कृत्वा तं तु सिषेविरे ॥ Cap. LX. सुखोपविष्टः संहृष्टः सुदृष्टिर्विष्टरश्रवाः । दृष्टवांस्तपसा जुष्टमपुष्टांगं तपोधनं ॥ १३॥ etc. etc. Omnino auctorem carmina poetarum artificiosorum et novisse et imitatum esse affirmaverim, neque despero fore ut nomen ejus eruamus. Narrationes et fabulae ad illustrandam sacellorum sanctitatem traditae pleraeque ineptae et pueriles sunt, nonnulla vero capita lectu dignissima sunt.

De codicibus Parisiacis cf. Hamilton p. 33, de Havniensi Westergaard p. 99, de Berolinensibus Weber p. 145.

Commentarius et perspicuus et utilis Vásudevae regis jussu a Rámánanda, Mukundapriyae filio, Gadádharae nepote, e Kaṣyapa gente oriundo, Váráṇasiae scriptus est. Magistros scholiasta et Rámendravanam (Devendra) et Chaturbhujam habuit. Incipit: संच्चिदानंदसंदोहभक्तैकामोदमंदिरं । सादरं नौमि तं भक्त्या श्रीगोपीजनवल्लभं ॥ १॥ In fine libri se duos commentarios scripsisse declarat, alterum locos e lexicis excerptos continentem, alterum his vacantem (सकोश, विकोश). Ad c. XV, 53. commentarium laudat, quem ipse ad Bálabodhaní libellum composuit. Nisi fallor, e terra Bengalensi oriundus erat, permultas enim voces Bengalicas excitat, quae etiamnum in ore populi versantur. Libros multos laudat, nomina rariora haec: Kaivalyadípikákára I, 2. Gangástotra XXVII, 165. Daṣaṣlokí LXXXVII, 33. Madhumádhaví Amaraṭíká LX, 13. Vishṇubhaktirahasya III, 20. Ṣáradátilaka XXIX, 68. Sangítaratnákara a Ṣárngadeva scriptus, cum commentario Sangítaratnákarakalánidhi, a Kallinártha (sic codex) composito LXXIV, 70. Ṣrídharasvámin I, 2. Sankshepaṣáríraka I, 1. Sárvabhaumabhaṭṭáchárya I, 1. Sureṣvaráchárya I, 2. Haṭhayogapradípiká XLI, 60. Inter lexicographos Mediníkara recentissimus est. Inde a capite LI. scholia satis rara et brevissima sunt.

Hi codices anno 1792 exarati sunt, atque volumen I. et II. satis nitide et accurate, negligentius vero tertium. (Wilson 95–97.)

123.

Hoc volumine opuscula duo continentur. Lit. Bengal. Charta Ind. Foll. 75. Long. $16\frac{1}{2}$. Lat. $3\frac{1}{2}$.

Foll. 1–16. Linn. 4. *Gurugítá*, Skandapuráṇae pars, quo libello distichis circiter centum magistrorum observantia et cultus praecipitur. Praemissis precibus sollennibus, carmen his incipit versibus: ऋषय ऊचुः । गुह्याद्गुह्यतरा विद्या गुरुगीता विशेषतः । त्वत्प्रसादाद्धि श्रोतव्या तत्सर्वं ब्रूहि मे सूतः (विस्तरात्?) । सूत उवाच । कैलाशशिखरे रम्ये भक्तिसाधनतत्परं । प्रणम्य पार्वती भक्त्या शंकरं परिपृच्छति । श्रीपार्वत्युवाच । नमस्ते देवदेवेश सदा शिव जगद्गुरो । सदाशिव महादेव गुरुदीक्षां प्रदेहि मे । केन मार्गेण भो स्वामिन्देही ब्रह्ममयो भवेत् । तत्कृपां कुरु मे स्वामिन्नमामि चरणे तव । etc.

De codice Petropolitano cf. Boehtlingk l. l. p. 723.

Libellus sub finem seculi superioris exaratus est. (Wilson 109[a].)

124.

Opera duo. Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 218. Long. 11. Lat. 5.

Foll. 1–99. Linn. 10. *Dvárakámáhátmyam*, e Skandapuráṇae parte, quae a Prahláda traditur, desumtum, capitibus 34. constans. Hoc libro *Dvárakae*, urbis in terra Gurjarensi sitae[1], sacraria celebrantur. Incipit: श्रीशौनक उवाच ॥ कथं सूत युगे ह्यस्मिन् रौद्रे वै कलिसंज्ञिके । बहु-

[1] Cf. *Tod*, Travels in Western India, p. 422 sqq.